



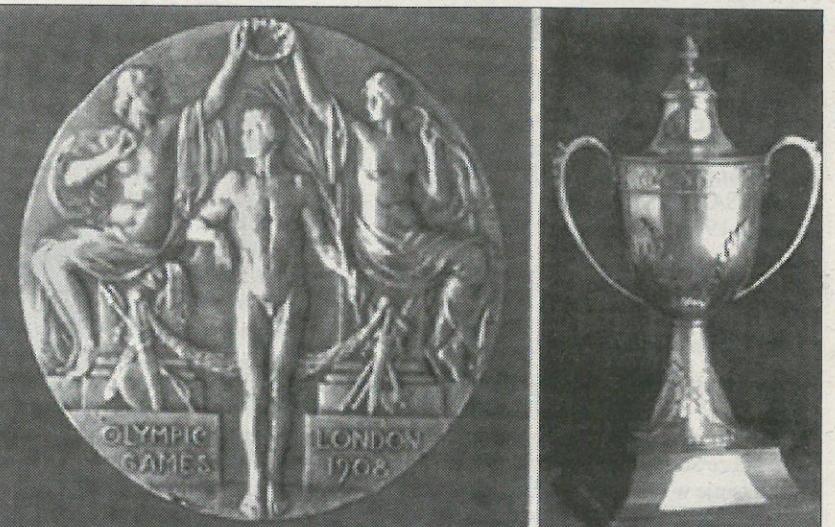
Druhdže wo nas

Zajimawy dokument wo Serbskim Sokole smy namakali w čisle 1/2003 českoho časopisa SOKOL. K nastawkej „Kroj (= narodna drasta - M.K.) jako sokolský fenomén“ su přidate wjacore wobrazy wo wšosokolskim zlče 1926 w Praze, mjez nimi tež pôdlanski. W přením rjedze spóznawamy wotprawa Měřćina Nowaka-Njechorňskeho (ze žerdzu chorhoje), Jakuba Šajbu, Hermanna Ślecu (tu wšak sej wěsci njejsmy), Elzu Janakowu, Minu Witkojc a dalšu, nam dotal njeznamu, Delnjošerbowku. Štò z čitarjow móže něšto wudospolnič resp. korigować? Zdželé to prošu redaktorej!

M. Krawc

50 lět Tyršowy muzej čělozwučowanja a sporta

Předsydstwo Českoho sokolského zwjazka (Česká obec sokolská - ČOS) ma swoje sydlo w Tyršovym domje w Praze na Małej stronje. W twarjenju bě dotal tež zaměstnjeny Tyršowy muzej čělozwučowanja a sporta. Loni počerpje dom z wulkej wody Woltawy hoberkske škody - runje tak kaž na příklad w blískosci něhdysi Serbski seminar. To je sobu



přičina toho, zo přečahny wot lětuje prěnje meje Tyršowy muzej do Narodneho muzeja při Václavskim naměsće. (W tutym wulkim twarjenju pobychmy my šulerjo Serbskego gymnazija z Varnsdorfa/Warnočic na wulécie do českéje stolicy w lěce 1948.) W Narodnym muzeju bě so w naleču hižo wustajeńca ze sportowej tematiku wotewrěla - z pokazku wo Emiliu a Dani Zátopekem.

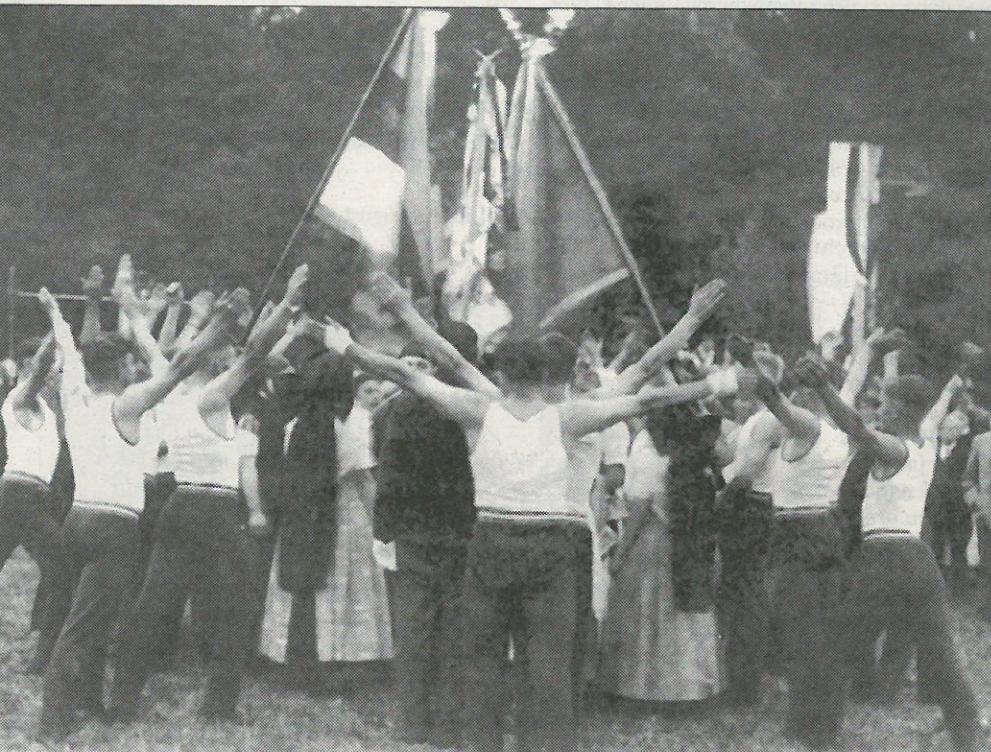
Tyršowy muzej čělozwučowanja a sporta swjeći lětsa swoje polstate wobstaće. Je to třeči najstarší sportowy muzej světa. Po wudacu zakonja w lěce 1952 buchu do noweho muzeja eksponaty wjacorych samostatnych organizacijow (kaž Českoho sokolského zwjazka ČOS, něhdysi němského čělozwučowanekho zwjazka DTJ, křesčanskéje sportowej organizacie Orela, Kluba českich turistow abo materialije olympiskeho wuběrka) zhromadzene. W Tyršovym domje, běchu hižo do 1952 eksponaty něhdysi Muzeja Tyrša a Fügnera resp. Sokolského muzeja widžeć.

M. Krawc (po časopisu SOKOL č. 3/2003)

SOKOŁSKIE LISTY

80 lět sportowanje w Ralbicach

Wot 27. do 29. junija woswjeća w Ralbicach założenie jednoty Sokoła przed 80 lětami. Sokołské Listy chedźa w předležacym čisle k stawiznam sportowanja w Delanach tři strony wěnować. Podawamy přehlad wažnych podawkow wot lěta 1923 hač do přitomnosće, wěnujemy so Ralbičanskej ko-pańcy a wozjewjamy dokument z lěta 1933 wo počinanjach nacijow přeciwo serbskim sportowcam a wo protese Jakuba Žura přeciwo tomu. K stawiznam sportowanja w Ralbicach doporučamy tež přinoški w slědowacych čislach SL: w čisle 2/1996 („Wyšiny a nižiny Ralbičanskeje ko-pańcy“, „Přehlad k sportowym stawiznam w Ralbicach“), w čisle 5/1998 („Feliks Statnik 70 lět“), w čisle 5/2000 („Kak dóndže před 25 lětami k zjednočenju koparjow Ralbic a Hórkow“) abo w čisle 5/2001 („Jurij Frencl: Mój puć do Sokoła“)



Ralbičenjo na sokołskim swjedzenju Kulowskeje jednoty 1931 w Sulsecach

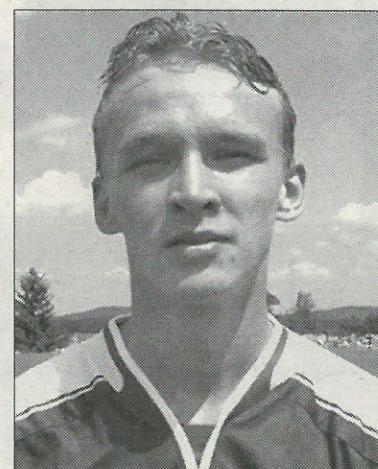
Mězniki ze stawiznow sportowanja w Ralbicach

- | | |
|----------------------------|---|
| 30.8.1923 | Jednota Sokoła je założena. Prěni starosta bu Jurij Brankač z Łaska, načolnik (= nazwučowar) pak Jurij Čornak z Ralbic. |
| 8.2.1925 | Na prěni zwučowanski kurs Sokoła podachu so do Prahi Mikławš Čemjer, Jurij Čornak (wobaj z Ralbic) a Jakub Šoita (z Łaska). |
| 14.7.1927 | Na II. zwjazkowym zlče Sokoła we Wulkim Čisku běchu Ralbičenje zo 26 zwučowarjemi. Jurij Čornak měješe cyklowne zwučowanje Sokołow na překušu na starosći. |
| 27.12.1928-6.1.1929 | Na prěni zwučowanskim kursu w Serbach, kž so w Kulowje přewydže, wobdzelištaj so Jurij Korjeńk a Pawoł Šoita. |
| 1928 | K delegaci Serbského Sokoła na zlče w Skopju słusēše tež Jurij Čornak. |
| 1931 | Ralbičenjo wustupichu ze scenu na swjedzenju Kulowskeje jednoty w Sulsecach. |
| 1931 | Na čole jednoty stejachu jako starosta Jurij Žur z Ralbic, jako nazwučowar Pawoł Šoita (pjekarski mišer z Rózanta) a jako zamołwity za Sokolata Pawoł Kućank z Łaska. |
| 20.3.1932 | W prěnjej oficjalnej hrě w kopańcy dobychu Ralbičenjo nad Worklecam ze 7:2. |
| 17.4.1932 | W Jitkowskim lěsu poswjeći so nowe sportniščo. Ležownosć bě kubler Jurij Zarjeńk přewostajil. |
| 9.4.1933 | Serbski Sokoł so rozpušći. W Ralbicach wutworili so skupina DJK (Deutsche Jungkraft). Pod tutym mjenom hrajachu serbske koparske mustwa hač do lěta 1937. |
| 1947 | W Ralbicach założi so sportowa jednotka. Na čole stejše překupc Jurij Grofa z Ralbic. W mnogich hodzinach běchu lěsne sportniščo při puću do Jitka zwuporjedzeli. |
| 4.7.1947 | W Nowej dobje bě prěnja powěśc wo powójnskej ko-pańcy w Delanach: Ralbičenjo běchu nad Chróscicami ze 4:2 wuspěšni. |
| 1952 | Po wotchadze Jurja Grofy do zapadneje Němskeje přewza Jurij Frencl wjednistwo sportoweje jednoty Traktor Ralbic. Tutu funkciu wukonješe wón wjac hač triceči lět. |
| 1955 | W Sunowje započachu nowe sportniščo twarić. |
| 6.7.1956 | W serbskej wubrance, kž hraješe w Budyšinje skladnostne zjazda Serbow přeciwo mustwu Traktora z Choćebuskeho wokrjesa, słusachu z Ralbičanského mustwa Jan Narcik, Pawoł Šoita, Pawoł Čoška, Jurij Nowak, Feliks Statnik a Mikławš Krawc. |
| 1965 | W serbskej wubrance, kotaž hraješe w Hórkach přeciwo českemu mustwu Spalené Poříči a potom w Českéj při prěném wukrajnym zjazdzie serbskich sportowcow, stejachu z Ralbic Jurij Bjeň, Petr Neter, Jan Domaška, Feliks Šoita a Pawoł Čoška. Přečelstwo z jednotu blisko Plzenja traje hač do džensnišeho. |
| 7.11.1975 | W Konjecach zjednočicu so koparjo z Delan a Hórkow do nowej jednoty „Traktor Ralbic/Hórk“. Předsyda bu Jurij Frencl, wjednistwu přislušachu Franc Mlynk, Jan Wornar, Rudi Koch, Alojs Langa, Jakub Šoita, Joachim Ryčer, Měřćin Strawba, Marja Krawc a Beno Mlynk. Skladnostne zjazdu zupneho zjazda župy „Michał Hórnik“ poswjeći so w Ralbicach Stadion přečelstwa. |
| 1979 | Koparski mustwo z Ralbic/Hórk postupi do wobwodnej ligi. W tutej hrajnej klasy nastupichu w sezonamaj 1979/80 a 1980/81 a potom hišće raz wot 1991/92 hač do 1996/97. |

Sokoł chce na swójski dorost twarić

Też minjenu sezonu je Ralbičanski koparski dorost zaso wuspěšne kopaču hrał a nimale we wšitkich staflach prędne městna wobsadźil. Jako jeničke serbske koparske zdjednočenstwo měješe Sokoł w sezonu 2002/2003 pjeć dorostowych mustow zastupjene. Wot młodziny E hać k młodzini A dželaja wšitcy nazwucowanju čestnichamtsce a staraja so dwójce wob tydzeń wo delanski dorost. Najwjetši wuspěch źnješe zašlu sezonu młodzina B, kotař wudoby sej hnydom dwaj titlej. Hólci wokoło kapitana Bosca Krječmarja stachu so kónč meje z wokrjesnym mištom Kamjenskoho wokrjesa, a spočatk junija wudobuču sej wokrjesny pokal. To stej po wjele lětach bjezdewla najwjetše triumfaj.

W zańdzenych lětach džesze so Ralbičanskim dorostowym mustwam kaž koparjam z Leverkusena, kotař su přeco druhe městna wobsadžili. Lětsa so tutón suk skónčenje torhny. Samo młodzina C, kotař trenuje Šunowcan Petr Handrik, měješe dwaj hrainer, do dnej do kónca hiše wuhlady na mišterstwo, tola buchu nažel přesčehneni. Młodzina D wobsadži štvrte městno, młodzina E tfeče a młodzina A, kotař su nimale přeco koparjo młodziny B zesynili, zaměstni so na kóncu na sedmym městnje. W nowej sezonje je předsydstwo znowa wšitke dorostowe mustwa přizjewilo. Hać na młodzinu B, kotař budže we wobwodze hrać, wostanu wšitke mustwa w staflach Kamjenskoho wokrjesa. Přichodne chcedza a dyrbja w Ralbicach zaso sylnišo na dorost twarić. To pak žada sej nowe puće, wo kotrychž tuchwilu rozmysluja. Jeničce z młodymi a derje kublanyymi hrainerjemi ze strowym nastajenjom powiedze puć zaso do wyšoklasowej kopańcy.



Wulk garant za wokrjesne mišterstwo a pokalne dobýče pola młodziny B bě Matijas Kral. Z 30 wrotami je młody Smjerdzečan najwuspěšniši třeček.



Kopar w třećej generaci je Jurij Bjeň z Rózanta. Kapitan młodziny D je jedyn z wusahowacych hrainerow. Hiže džed a nan staj wuspěšne bul kopałoj.



Specialist za třelenje róžek je pola młodziny D Stanij Šewc. Wón je jedyn z hrainerow magiskeho třiróžka Kurjat-Bjeň-Šewc. Samo z wočinjenym črijom a začinjenymaj wočomaj wón derje třela.

Młodzina D

Stafla wuchod

1. Halštrow	123:22	43
2. Sokol Ralbicy/Hórki	61:27	35
3. SJ Chróscicy	68:23	29
4. SJ Njebjelčicy	69:42	28
...		
9.		

Młodzina E

1. Němske Pazlicy

1. Němske Pazlicy	204:12	67
2. Marijina hwězda	181:17	67
3. Sokol Ralbicy/Hórki	162:33	52
...		
14.		

Tekst a foto: Jan Hrjehor



Najmłodší koparjo Sokoła-młodzina E, zady wotlēwa: trenar Krystof Gloxyn, Bosćij Bejma, Bosćij Mlynk, Severin Obst, Klemens Miklawš, Stefan Kreuz, Mérčin Šen; przedku wotlēwa: Tomaš Bejma, Denny Gloxyn, Matijas Mlynk, Patrik Woko, Stefan Mlynk; na wobrazu pobrachuju: Feliks Šen, Frank Brézan a mustwowy nawoda Frank Gloxyn.

Kónčne tabulki:

Młodzina A

1. Połčnica	90:21	53
2. Haselbachtal	95:27	46
3. Hermsdorf	73:27	42
4. Ottendorf/Okrilla	47:53	35
5. Halštrow	61:68	31
6. Großerhörsdorf	65:46	28
7. Sokol Ralbicy/Hórki	66:53	26
...		
11.		

Farar Jakub Žur počinanja nacijow šwikał

Podawk z Ralbic před 70 lětami

Katholisches Pfarramt Ralbitz,
über Kamenz Sachsen.

An die

Gauleitung der N.S.D.A.P.

Ralbitz, den 10. November 1933.

Dresden-A.

Wienerstrasse 13.

Anbei erlaube ich mir im Beiliegenden einen Bericht über das Vorgehen einiger S.A.-Leute gegenüber der Deutschen Jugendkraft Abteilung Ralbitz zu erstatten. Gewiss ist dies nicht im Sinne der Gauleitung, dass beim Werben für die S.A. ein Terror oder ein Druck angewandt wird, am allerwenigsten, wenn man dabei Gottesgebot und die der Kirche dabei missfällig betrachtet und den Gehorsam gegen Geistliche als minderwertig betrachtet. Das terroristische Vorgehen gegen die Mitglieder der D.J.K. ist auf das Konto des Zellenwartes von Cunnewitz, des Herrn Jakubetz zu schreiben. Er bringt die Arbeit der nationalsozialistischen Partei dadurch in Misskredit bei der hiesigen Bevölkerung. Er hat sich schon mehrmals so verhalten. Sympathie hat er bei hiesiger katholischer Bevölkerung nicht mehr. In die hiesige Kirchengemeinde und auch weiter hinaus ist große Beunruhigung hierdurch eingetreten.

Jurij Čornak: „Sokołej mam so wjele džakować“

Wlęce 1979 zwurazni Jurij Čornak z Ralbic w rozmowje z Alfonsom Wićazom wo zatożerskej zhromadzizne 30. awgusta 1923 tole: „Wuzwolichu mje za načolniku zvučowarjow, Jurja Žura za starostu towarzstwa. Sokołej mam so wjele džakować. Njejsmy w swobodnym času jenož sportowali, ale so tež z našimi staviznami, našimi přečelemi ze wšich kónic Hornje Lužicy zeznajomili. Z tym zeznachmy našu domiznu, přiswojichmy sej a skručichmy zdobom swoje narodne wědomje.“

(Z Noweje doby 3.2.1979)

cach na dróze před druhimi ludzimi woprasa: „Čehodla nochceš do SA?“ Wićaz wotmoći: „To dyrbjeli so w najprjedy hinak zadžerzeć.“ Na to Jakubetz: „Tebje dyrbjeli k scěnje stají a zatfelić.“ Powšikownje běchu wuprajenja wótre, krute, hrozače. Praješ so tež: Nas dyrbja hinak kublać atd.

Tutón spis je wot sydom čłonow DJK podpisany, kotař su přítomni. Woni nochcedza, zo wo nich wěści ludž SA zhonja, dokelž so šikanow boja.

Dodawek: Kopije lista z 10. nowembra z wapisanym podawkom a připisaj knjeza farara Žura do Kamjencu resp. do Drježdān autorej tutoho nastawka předleža a steja k studiej k dispozicji.

Mikławš Krawc

Jurij Frenc: Dopomjenki na sportowanje w DJK

Džensniši čestny starosta Serbskeho Sokoła, rodzeny 4. nazymnika 1921 w Ralbicach, započa na radu wučerow Maksa Rječki a Bjarnata Rachele w lěce 1931 w skupinje Sokolatow zvučowawa. Po rozpuščenju Sokoła w lěce 1933 přišlošeše wón Ralbičanskej skupinje DJK. Na to spominaše wón w lěce 1982 w rozmowje z Alfonsom Wićazom (přir. Nowu dobu ze 6. februara 1982) takle:

„Rozpad Sokoła jara wobzarowachmy. Najprjedy buchmy wot DJK (Deutsche Jugendkraft) přewzać. To bě katolske sportowe zdjednočenstwo, kiž njebu wot nacijow hiše zakazane. Naše komanda a wobchadna rěč wostachu serbske. Běchmy je wot Sokoła přewzali. Ale bórze tež tu wjace dowolene njebě, serbske komanda wužiwać.“